

Aan Provinciale Staten
t.a.v. de Voorzitter

Onderwerp	Zaaknummer	Behandeld door	Verzonden
voorjaarsopenstelling OP Zuid 2021-2027	304526		

Middelburg, 7 april 2023

Geachte voorzitter,

Met de vaststelling van de najaarsnota 2020 hebben Provinciale Staten (PS) ingestemd met het beschikbaar stellen van cofinanciering voor EFRO-fondsen (subsidieprogramma's die onder het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling vallen) binnen de bestaande programma's van de provinciale begroting met de bedoeling om projecten binnen OP Zuid 2021-2027 (het Operationeel Programma Zuid, hierna OP Zuid) van cofinanciering te voorzien. Toen is tevens besloten dat de benodigde begrotingswijzigingen zoveel als mogelijk voorafgaand aan iedere openstelling ter vaststelling aan u voorgelegd worden, om zo de aansluiting bij de provinciale begrotingsprogramma's en doelstellingen te kunnen garanderen. Doorlooptijden van openstellingen zijn vaak kort. Daardoor is het niet altijd mogelijk de herschikking van deze middelen voorafgaand aan PS ter besluitvorming voor te leggen. Naar aanleiding daarvan heeft u aangegeven in dergelijke gevallen schriftelijk vooraf geïnformeerd te willen worden over de openstelling en de naar verwachting benodigde begrotingswijziging, en het besluit over de begrotingswijziging daarop zo snel mogelijk te willen nemen.

Met deze brief informeren wij u over de openstelling voor OP Zuid 2021-2027 die voor komend voorjaar is gepland. Vanwege de korte voorbereidingstijd (pas op woensdag 29 maart 2023 is het finale besluit over de openstellingen 2023 genomen) is voorafgaande besluitvorming door uw staten niet mogelijk.

Globale inhoud van de openstelling

Om u een beeld te schetsen van het inhoudelijk kader van de voorjaarsopenstelling nemen wij u mee langs de geplande openstellingsperiode, het inhoudelijk kader en het financieel kader. Voor de duidelijkheid: OP Zuid is een door Europa gefinancierd subsidieprogramma dat zich richt op innovatie ter ondersteuning/versnelling van transities (energie, klimaat, grondstoffen, landbouw & voeding en gezondheid). Dit programma voeren wij uit in samenwerking met de provincies Limburg en Noord-Brabant.

Planning openstellingen 2023

Voor dit jaar worden twee openstellingen voorzien:

- Een voorjaarsopenstelling van 24 april 09.00 uur t/m 26 mei 2023 17.00 uur;
- Een najaarsopenstelling van 2 oktober 09.00 uur t/m 17 november 2023 17.00 uur.

Om meer en (kwalitatieve) betere aanvragen vanuit Zeeland te krijgen wordt ingezet op vergroting van de naamsbekendheid van het programma en kwaliteitsverbetering van de aanvragen. Voor de kwaliteitsverbetering worden bij iedere openstelling verdiepingsgesprekken aangeboden. In samenwerking van provincie Zeeland (de inhoudsdeskundigen vanuit programmateams en vanuit het EU-team), Impuls Zeeland en Stimulus Programmamanagement worden de conceptaanvragen/-projectplannen uitgebreid besproken met de initiatiefnemers en van adviezen voorzien. De inzet is om op die manier meer en betere beoordelingen van de onafhankelijke Adviescommissie te realiseren waardoor meer Zeeuwse projecten voor OP zuid-subsidie in aanmerking kunnen komen. Overigens worden de subsidieaanvragen door een onafhankelijke Adviescommissie met deskundigen beoordeeld o.b.v. landelijk vastgestelde criteria.

Inhoudelijk kader 2023

In samenwerking met de twee andere provincies in Zuid-Nederland en Stimulus zijn de twee openstelling voor dit jaar voorbereid. In essentie ziet het inhoudelijk kader er als volgt uit:

- **Energietransitie**
 - Een duurzaam en smart lokaal/regionaal energiesysteem (voor- en najaar)
 - Duurzame energieopwek met opslag, conversie, en/of slimme uitwisseling met het net (voor- en najaar)
- **Klimaattransitie**
 - Water (voor- en najaar)
 - Bodemkwaliteit (najaar)
 - Luchtkwaliteit (najaar)
- **Landbouw- & voedingstransitie**
 - Duurzame verwaarding van reststromen en tegengaan van verspilling (voor- en najaar)
 - Technologieontwikkeling en opschaling voedselverwerkingsindustrie in het kader van eiwittransitie (voor- en najaar)
 - Landbouw in balans met de omgeving (voor- en najaar)
 - Gezond en veilig voedsel (najaar)
- **Grondstoffentransitie**
 - Circulaire bouw- en infrastructuur met een focus op materialen/grondstoffen en bouwmethoden (voor- en najaar)
 - Circulaire maakindustrie en gebruikscyclus met een focus op materialen/grondstoffen en smart industry (voor- en najaar)
- **Gezondheidstransitie**
 - Predictie (voor- en najaar)
 - Preventie (voor- en najaar)
 - Personalisatie (voor- en najaar)
 - Participatie (voor- en najaar)
 - Regeneratieve geneeskunde (najaar)

Deze thema's zijn in een inhoudelijk kader gedetailleerd uitgewerkt. Het inhoudelijk kader is de basis voor de Beheerautoriteit (het bevoegd gezag van landsdeel Zuid-Nederland, i.c. een hoedanigheid van het college van gedeputeerde staten van Noord-Brabant) bij de uitwerking van de subsidieregeling.

Financieel kader Zuid-Nederland

Voor het financieel kader (EFRO-, dus Europees geld) is enige toelichting benodigd omdat het totaalbudget voor 2023 bestaat uit een aantal samengevoegde bedragen:

- In 2021 is al besloten tot twee openstellingen in 2023 van ieder €15mln. voor Zuid-Nederland;
- Van het openstellingsbudget 2022 is een bedrag van ca. €13mln. niet uitgegeven omdat er te weinig aanvragen van voldoende kwaliteit waren (slechts 23 aanvragen - van 48 ingediend - worden gesubsidieerd). Het niet-besteelde budget wordt aan de openstellingen in 2023 toegevoegd;
- Net als in voorgaande programmaperioden heeft het ministerie van Economische Zaken en Klimaat een programmabijdrage geleverd van €20 mln. Daarvan wordt € 7,5 mln. als subsidie ingezet met de najaarsopenstelling. Met instemming van de minister wordt dit budget a.h.w. gelijkgesteld met het EFRO-geld.

In totaal is hiermee voor 2023 ca. €50,5 mln. beschikbaar voor Zuid-Nederland, exclusief de provinciale cofinanciering, uit te geven in twee openstellingen.

Resumé openstellingen 2023

Resumerend zien de openstellingen in 2023 er als volgt uit (bedragen voor Zuid-Nederland, excl. provinciale cofinanciering):

OPENSTELLINGEN 2023					
	Gezondheid	Landbouw en voeding	Energie	Klimaat	Grondstoffen
Voorjaar	Predictie + Preventie + Personalisatie + Participatie € 3,5 miljoen	Landbouw in balans met de omgeving + Duurzame verwaarding van reststromen + Technologieontwikkeling en opschaling voedselverwerkingsindustrie in het kader van de eiwittransitie € 4,5 miljoen	Duurzame energie opwek met opslag en/of uitwisseling met het net + Smart energiesystemen € 3,5 miljoen	Water € 4,2 miljoen	Circulaire bouw- en infrasector + Circulaire maaksector € 5,8 miljoen
Najaar	Predictie + Preventie + Personalisatie + Participatie + Regeneratieve geneeskunde € 5 miljoen	Gezond en veilig voedsel + Landbouw in balans met de omgeving + Duurzame verwaarding van reststromen + Technologieontwikkeling en opschaling voedselverwerkingsindustrie in het kader van de eiwittransitie € 6 miljoen	Duurzame energie opwek met opslag en/of uitwisseling met het net + Smart energiesystemen € 5 miljoen	Water + Bodemkwaliteit € 5,8 miljoen	Circulaire bouw- en infrasector + Circulaire maaksector € 7,2 miljoen

Provinciale cofinanciering

O.b.v. vaste afspraken in het samenwerkingsconvenant t.b.v. OP Zuid gaan wij voor Zeeland uit van een totaalbedrag van ca. € 8,4 mln. (1/6^e deel van het Zuid-Nederlands budget als streefwaarde). Uiteraard is het daadwerkelijk realiseren van dat totaal afhankelijk van het aantal en de kwaliteit van de Zeeuwse subsidieaanvragen.

Uitgewerkt per transitie geeft dit het volgende beeld van voor Zeeland beschikbare bedragen (streefwaarden):

ZLD (streefwaarde)	TOTAAL BUDGET		
transitie	Voorjaar	Najaar	Totaal
energie	€ 590.449,90	€ 840.449,90	€ 1.430.899,79
klimaat	€ 708.322,43	€ 958.322,43	€ 1.666.644,86
landbouw&voeding	€ 759.311,23	€ 1.009.311,23	€ 1.768.622,45
grondstoffen	€ 963.638,92	€ 1.213.638,92	€ 2.177.277,83
gezondheid	€ 585.144,03	€ 835.144,03	€ 1.420.288,06
	€ 3.606.866,50	€ 4.856.866,50	€ 8.463.733,00

De te beschikken EFRO-subsidie bedraagt maximaal 35% (van de totale projectkosten). Verder is afgesproken dat de provincies ieder 15% van het afgesproken streefbedrag bijdragen. Voor Zeeland zou dat in 2023 dus op kunnen lopen tot een bedrag van ca. €3,6mln. Per transitie uitgewerkt:

ZLD	COFINANCIERING PROVZLD PER TRANSITIE		
transitie	voorjaar	najaar	totaal
energie	€ 253.049,96	€ 360.192,81	€ 613.242,77
klimaat	€ 303.566,76	€ 410.709,61	€ 714.276,37
landbouw&voeding	€ 325.419,10	€ 432.561,95	€ 757.981,05
grondstoffen	€ 412.988,11	€ 520.130,96	€ 933.119,07
gezondheid	€ 250.776,01	€ 357.918,87	€ 608.694,88
	€ 1.545.799,93	€ 2.081.514,21	€ 3.627.314,14

Voor cofinanciering van de OP Zuid-subsidies zijn in de verschillende programmabegrotingen bijdragen gereserveerd waardoor het cofinancieringsbudget voor de gehele (EU-)programmaperiode 2021-2027 beschikbaar is. PS hebben met deze reservering ingestemd mits tijdig de benodigde begrotingswijzigingen voorgelegd worden om de koppeling met doelstellingen te kunnen behouden. In de eerstvolgende reguliere begrotingswijziging, zijnde de 1ste ronde budgetbewaking 2023, zal het voorstel t.b.v. de voorjaarsopenstelling OP Zuid meegenomen worden. Hierbij kan al gemeld worden dat dit wijzigingsvoorstel budgettair neutraal is en dat alleen een overheveling binnen het programma Energie op klimaat nodig is.

Een korte terugblik: de openstelling in 2022

In 2022 is er, als gevolg van vertraging in Brusselse en Haagse besluitvorming, één openstelling geweest. Voor die openstelling was een budget van € 30 mln. (EFRO voor Zuid-Nederland) en € 2,1 mln. (provinciale cofinanciering Zeeland) beschikbaar.

In de voorbereidingsfase van de aanvragen (het verdiepingstraject met individuele adviesgesprekken over de conceptaanvragen) is over meer dan 20 projectideeën gesproken, waarvan het merendeel als passend binnen de subsidieregeling werd ingeschat. Uiteindelijk zijn er vanuit Zeeland vijf subsidieaanvragen ingediend. Bij de beoordeling van de ingediende aanvragen door de onafhankelijke Adviescommissie vielen drie aanvragen af omdat deze onvoldoende punten scoorden (landelijke afspraak is dat er vanuit vijf beoordelingscriteria in totaal meer dan 70 punten (van 100) en per criterium tenminste 10 punten (van 20) gescoord moeten worden om voor subsidie in aanmerking te komen). Tijdens feedbackgesprekken met deze drie aanvragers hebben ze alle drie uitgesproken opnieuw in te willen dienen in de voorjaarsopenstelling. Uiteindelijk is de verwachting dat er twee aanvragen gehonoreerd worden voor een totaal subsidiebedrag ca. € 4,6 mln. (EFRO) en € 623.036,72 (provinciale cofinanciering). Deze bedragen worden pas na de financieel-technische toets en met de beschikking definitief en kunnen dus nog wijzigen.

Subsidiëring van 40% van de ingediende aanvragen is een goede score (zeker voor Zeeuwse begrippen en de ervaringen in de programmaperiode 2014-2020). Uit deze openstelling blijkt dat zowel het aantal aanvragen vanuit Zeeland als de kwaliteit van die aanvragen verbetering behoeft. Daarmee kan immers de kans op subsidie vergroot worden. Daarom zal nog zeker doorgedaan worden met de verdiepings-/adviesgesprekken bij iedere openstelling. Verder worden, door de samenwerkende collega's (provincie Zeeland, Stimulus Projectmanagement en Impuls Zeeland), aanvullende initiatieven ontplooid. Hiermee wordt geprobeerd om de naamsbekendheid en de scoringskansen te vergroten.

Alle inspanningen ten spijt, blijft overeind staan dat we met subsidie nu eenmaal werken vanuit een aanbodpositie. Het enige dat de samenwerkende partners hierin kunnen doen is proberen de vraag te beïnvloeden. Dat gebeurt op veel fronten tegelijk en het hele jaar door. Het zijn uiteindelijk de aanvragers die bepalen hoe de belangstelling voor OP Zuid zal zijn en met welke subsidiebedragen belangrijke bijdragen aan de Zeeuwse economie kunnen worden ondersteund.

Met vriendelijke groet,

Gedeputeerde Staten van Zeeland,

drs. J.M.M. Polman
voorzitter

drs. L.M.L.M. Prevaes
waarnemend secretaris

Noem in uw contact met ons steeds het zaaknummer. Dit staat bovenaan deze brief.